

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय सत्र

विषय : पर्यावरणीय अभ्यास व आपत्ती व्यवस्थापन (28 CP 204)

दिनांक : २८/१२/२०२२

गुण: ६०

वेळ: दु.०२.०० ते दु.०४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)
१) भौतिक, सामाजिक आणि सामुदायिक पर्यावरण उचित उदाहरणांसहित स्पष्ट करा.
२) लोकसंख्या वाढीची कारणे व प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
१) भारतातील पर्यावरणीय चळवळीचे वर्णन करा.
२) लोकसंख्या नियंत्रणाकरिता उपाय सुचवा.
३) आपत्ती व्यवस्थापनाकरिता प्रतिबंध व पूर्वतयारी याबद्दल लिहा.
- प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)
१) आपत्ती निवारण आणि पुर्नवसन
२) प्रदूषणाचे स्रोते
३) नागरी परिसरातील पर्यावरणीय समस्या
४) पानलोटक्षेत्र व्यवस्थापन
५) पर्यावरणावर लोकसंख्या वाढीचा परिणाम
६) नुकसान आणि गरजांचे अध्ययन

Sub : Environmental Studies and Disaster Management (28 CP 204)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following. (20)**
1) Explain the physical, social and communal environment with the suitable examples
2) Describe the causes and types of population growth
- Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)**
1) Describe the environmental movements in India.
2) Suggest the remedial measures to control population growth
3) Write the prevention and preparedness for the disaster management
- Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)**
1) Disaster relief and Rehabilitation
2) Sources of pollution
3) Environmental problems in urban areas
4) Watershed management
5) Impact of population growth on environment
6) Damage and need assessment
-